

فصلنامه علمی تخصصی اسلام پژوهان
سال یازدهم، شماره سی و دوم، زمستان ۱۴۰۳

وظیفه شیعیان در قبال مردم مظلوم فلسطین با توجه به روایات

حمیدرضا باقریان*

چکیده

در این مقاله به این موضوع پرداخته شده است که وظایف شیعیان در قبال این همه ظلم و ستمی که از سوی رژیم غاصب صهیونیستی به ملت و مردم مظلوم فلسطین می‌شود چیست؟ چرا که می‌بینیم و می‌شنویم که جنایات این رژیم غاصب صدای تمام مردمان جهان را درآورده و همگی خواستار توقف جنایات این رژیم کودک‌کش هستند لذا در این مقاله نیز ما به این موضوع مهم پرداخته و برای تایید این نظریه به قرآن مجید، کلام اهل بیت ﷺ و داستان‌ها و وقایع زمان معصومین ﷺ و دعاهای آنان استشهاد شده و به قدر ضرورت به بیانات امام خمینی شهید و مقام معظم رهبری ﷺ اشاره کرده‌ایم تا فهم مطلب برای مخاطب و خواننده آسان گردد.

بهطور کلی به وظایفی چون حفظ وحدت اسلامی و تبیین وقایع فلسطین و حضور در صحنه نبرد و راهپیمایی روز قدس و کمک‌های بشردوستانه و کمک‌های معنوی پرداخته شده است و در فعل و قول و تقریر معصوم مورد بررسی قرار گرفته است.

وازگان کلیدی مظلوم، وظیفه، روایات، فلسطین، شیعیان.

*. طلبه سطح ۲، حوزه علمیه قم.

مقدمه

در طول روز انسان عبادات و فریضه‌هایی را انجام می‌دهد مثل نماز، روزه، زکات، خمس و... اما در برخی از افراد دیده می‌شود که دین را منحصر در عبادت می‌دانند در حالیکه می‌بینیم اهل‌بیت *علیهم السلام* در زمان خود اهتمام ویژه‌ای به مردم و مسائل جامعه خود داشته‌اند؛ فلذا یکی از مسائلی که جامعه امروزی ما مخصوصاً جامعه مسلمین جهان با آن مواجه است بحث فلسطین و غزه است؛ فلسطین علاوه بر آنکه مهد انبیاء و ادیان آسمانی است به دلیل قرار گرفتن در خاورمیانه از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. اماکن و جایگاه‌های مقدسی چون مسجد الاقصی و مسجد الصخره در فلسطین اشغالی قرار دارد. در این کشور مسلمانان، مسیحیان و یهودیان سکونت داشته و اولین ساکنان آن کنعانیان بوده‌اند؛ با ورود حضرت ابراهیم *علیهم السلام* خداپرستی به این کشور راه یافت و در زمان خلیفه دوم و فتوحات مسلمانان دین اسلام وارد فلسطین شد.

۱۲۶

فلسطین بعد از آن به بریتانیا واگذار شد و در سال ۱۹۴۸م. توسط اسرائیل اشغال شد و هم‌اکنون هم ادامه دارد به گونه‌ای که تا به امروز این تجاوز و اشغال‌گری ادامه داشته و مردم فلسطین با آن دست و پنجه نرم می‌کنند اما در حال حاضر بیش از پیش با آن رویرو شده و مظلومیت مردم مسلمان غزه تا قلب اروپا پیش رفته اما آنچه که حائز اهمیت است این است که ما شیعیان و کسانی که منسوب به اهل‌بیت عصمت و طهارت *علیهم السلام* هستیم و محبت امیرالمؤمنین *علیهم السلام* و فرزندانشان را در دل داریم در مورد این جریان چه وظیفه‌ای داریم.

این موضوع به گونه‌ای بوده است که گرچه به آن در محاورات عرفی و روزمره مردم به‌طور کلی پرداخته شده است اما می‌بینیم که باز هم جای کار دارد چرا که هنوز کتابی در این باره مستقلاً نوشته نشده است؛ گرچه در برخی مجلات، روزنامه‌ها و

نشریات به این موضوع اشاره‌ای شده است و شاید مهم‌ترین اشاره‌ای که به این موضوع شده از سوی بزرگان دین من جمله؛ امام خمینی^{رثا} و مقام معظم رهبری^{رهبر} بوده باشد که در طی سال‌های متتمادی هر ساله به این موضوع پرداخته و توجه همگان را به سوی این موضوع و جریان فلسطین جلب می‌کنند؛ اما با کمی تأمل و تحقیق دیده می‌شود که اهمیت این موضوع را در کتاب شریف اصول کافی می‌بینیم که مرحوم شیخ کلینی^{رهبر} بابی از روایات را جمع آوری کرده است تحت این عنوان «باب الاهتمام بالامر المسلمین»^۱ که این نشان از اهمیت موضوع می‌دهد که در زمان اهل‌بیت^{علیهم السلام} هم نه تنها توجه به مظلومیت مظلوم و ظالمیت ظالم داشته‌اند بلکه به کسانی که این ظلم‌ها را می‌بینند و می‌شنوند توجه داشته و بیاناتی را خطاب به این افراد دارند که این افراد چه وظیفه‌ای در قبال دیدن و شنیدن ظلم دارند؟ و چه باید بکنند؟ فلذا وظیفه خود دیده تا با جمع آوری وظایف شیعیان از دل روایات که برخی تحت عنوان قول و دعا و داستان از اهل‌بیت^{علیهم السلام} ذکر شده است در این مقاله پرداخته شود تا عموم مردم وظیفه خود را در قبال مردم فلسطین دانسته و به آن عمل نمایند.

۱۲۷

اصل بحث

۱. حفظ وحدت اسلامی

در جریان وقایع فلسطین و در کشور خودمان ایران می‌بینیم که برخی از رجال سیاسی مثل فرماندهان جنگ و وزراء دولتی و... از افراد اهل سنت هستند که این خود نشان می‌دهد حفظ وحدت اسلامی از اصلی‌ترین وظایف برای رسیدن به پیروزی و حفظ نظام اسلامی است همان‌طور که می‌بینیم اسماعیل هنیه که فردی سنی است از رهبران جنبش حماس بوده است و قبل از آن نیز نخست وزیر تشکیلات خودگردان فلسطین بوده است.

۱. کلینی، محمد بن یعقوب، *اصول الکافی*: ج ۴، ص ۴۱۸.

در آیات شریفه قرآن نیز می‌بینیم که حفظ وحدت اسلامی ریشه در اعتقادات ما دارد همان‌گونه که در جریان حضرت موسی و هارون علیهم السلام که وقتی قوم موسی علیهم السلام در غیابش گوشه‌پرست شدند و وقتی حضرت از برادرش سؤال کرد که چرا جلوی گوشه‌پرستی را نگرفتی؟^۱

﴿قَالَ يَا أَيُّهُمْ لَا تَأْخُذْ بِالْحِجَّةِ وَلَا بِرَأْسِي إِنِّي خَشِيتُ أَنْ تُقُولَ فَرَقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي﴾^۲

هارون گفت: ترسیدم که به هنگام بازگشت بگویی چرا در میان بنی اسرائیل تفرقه افکنندی و سفارش مرا در غیاب من به کار نبستی.

در نتیجه می‌بینیم اولین اشاره‌ای که به این مطلب شده از سوی قرآن کریم است.

امام صادق علیه السلام می‌فرماید: «من لم یهتمْ بِأمورِ المسلمين فليسَ بِمسلمٍ»؛^۳ «کسی که اهتمام به امور مسلمانان ندارد مسلمان نیست».

اولین وظیفه مسلمین حفظ وحدت اسلامی است که بارها اهل‌بیت علیهم السلام به آن اشاره کرده‌اند چرا که کمک به مردم فلسطین مخصوص شیعیان نبوده و سنی‌ها نیز باید این اهتمام را داشته باشند.

تعییری که امام صادق علیه السلام دارند این است که نشانه مسلمان بودن اهتمام به امور مسلمانان است در اینجا تعییر به شیعه نکرده‌اند در حالیکه می‌دانیم تعییر کلمه مسلمان برای هم شیعه و هم سنی به کار می‌رود فلذا اولین کار برای کمک به مردم فلسطین حفظ وحدت اسلامی است تا زمینه شود برای کارهای بعدی که ذکر می‌شود.

۱۲۸

تفصیل

۱. مکارم، ناصر، *تفسیر نمونه*: ج ۱۳، ص ۳۱۲.

۲. سوره طه: آیه ۹۸.

۳. کلینی، محمد بن یعقوب؛ *أصول الکافی*: ج ۴، ص ۴۲۰، حدیث ۴.

وظیفه شیعیان در قبال مردم مظلوم فلسطین با توجه به روایات

در روایت دیگری مشابه همین فرمایش امام صادق علیه السلام از پیامبر گرامی اسلام علیه السلام نقل شده که فرمودند:

«مَنْ سَمِعَ رجُلًا يَنْادِي يَا لِلْمُسْلِمِينَ فَلَمْ يُجْبِهُ فَلَيْسَ بِمُسْلِمٍ»^۱

«کسی که ندای استمداد مسلمانی را بشنود و به او جواب مثبتی ندهد مسلمان نیست.»

یعنی ما حتی در ارتباط با یک غیر مسلمان هم که حقش پایمال شده و مظلوم واقع شده است مسئول هستیم و باید از حقش دفاع کنیم چه برسد به مسلمان.

علاوه بر روایات بنیان‌گذار انقلاب اسلامی امام خمینی شاهد نیز به این وظیفه اشاره کرده و فرموده‌اند:

«اگر مسلمین مجتمع بودند هر کدام یک سطل آب به اسرائیل می‌ریختند او را سیل می‌برد.»^۲

۲. تبیین وقایع همراه با جریان شناسی

دومین کار و وظیفه شیعیان برای کمک به مردم مظلوم فلسطین تبیین وقایع فلسطین و مظلومیت آنهاست حال این تبیین به هر شیوه‌ای می‌تواند باشد چه محاوره‌ای و چه رسانه‌ای و یا به هر شکل ممکن که شخص ابزار آن را دارد قبل از شرح این فرضیه باید گفت که تبیین به معنای روشنگری و بصیرت افزایی از روی دلیلی علمی و تحقیقی است به منظور مقابله با دشمن و وسوسه‌های او لذا نخستین بار این فرضیه با اصطلاح جهاد تبیین از سوی مقام معظم رهبری علیه السلام به کار برده شد که در سال ۱۳۹۵ و در سال ۱۴۰۰ به تبیین و بررسی این فرضیه پرداختند. ایشان معتقد هستند که این اصطلاح از وصیت‌نامه امیرالمؤمنین علیه السلام به حسین بن علی گرفته شده است.

۱. همان.

۲. امام خمینی، صحیحه امام، ج ۹، ص ۲۷۴.

حال اینکه چرا ما باید به این فرضیه عمل کنیم؟ روشن است که در فضای رسانه صهیونیست‌ها و آمریکایی‌ها با شبکه‌های ماهواره‌ای و فضاهای مجازی با بیان دروغ‌هایی سعی در مظلوم نشان دادن یهودیان و ظالم بودن مسلمانان ساکن فلسطین دارند در حالیکه این چنین نبوده و نیست؛ در واقعه عاشورا یکی از یاران امام حسین علیه السلام به نام نافع بن هلال نقل می‌کند و می‌فرماید: شب عاشورا ناگهان دیدم از سمت دشمن کسی به سمت ما می‌آید نزدیک که شد متوجه شدم ابا عبدالله الحسین علیه السلام هستند؛ عرض کردم؛ آقا چرا تنهایی در شب به سمت دشمن رفت‌اید؟

حضرت فرمودند: «رفتم تا شناسایی کنم دشمن فردا از کجا ممکن است حمله کند من می‌خواهم مسیر حرکت دشمن را بشناسم.»^۱ لذا ما نیز برای کمک به مردم مظلوم فلسطین از ابزاری که در دست داریم به هر شکل ممکن باید بهره ببریم از همان نقطه‌ای که دشمن در فضای رسانه سعی در مظلوم‌نمایی خود دارد به او ضربه وارد کنیم.

در کنار بیانات اهل‌بیت علیهم السلام و آیات درباره این کار مهم می‌بینیم که یکی از دغدغه‌های مقام معظم رهبری تبیین است که تحت عنوان «جهاد تبیین» خود پرچم‌دار این فرضیه شده و خطاب به دانشجویان ایالت متحده آمریکا فرمودند: «جبهه بزرگ مقاومت در نقطه‌ای دور با همین ادراک و احساسات امروز شما سال‌هast مبارزه می‌کند. هدف این مبارزه توقف ظلم آشکاری است که یک شبکه تروریسم و بی‌رحم به نام (صهیونیست‌ها) از سال‌ها پیش بر ملت فلسطین وارد ساخته و پس از تصرف کشورشان آنها را زیر سخت‌ترین فشارها و شکنجه‌ها گذاشته است.»^۲

۱۳۰

۱. مقرم، مقتول مقرم، مترجم قربانعلی مخدومی، ص ۱۳۵.

۲. خامنه‌ای، سید علی، پیام به حاجیان سال ۱۳۹۸.

۳ و ۴. حضور در صحنه و راهپیمایی

دیگر موارد از وظایف و راههای کمک به مردم مظلوم فلسطین؛ حضور در صحنه و همین راهپیمایی‌ها است؛ به طور کلی می‌توان حضور در صحنه را به دو قسم تقسیم کرد:

- حضور در صحنه نبرد

- حضور در صحنه حمایت کردن و پشتیبانی

گاهی می‌بینیم شخصی این امکان را دارد که برود و در جهاد و نبرد با این رژیم سهیم باشد خب این شخص وظیفاً مشخص است؛ بر اساس شرایط خود باید این کار را انجام دهد اما گاهی این گونه نبوده و شخص شرایط این را ندارد که به میدان نبرد رفته و به دفاع پردازد در این صورت است که می‌تواند با حضور خود در صحنه‌هایی چون راهپیمایی روز قدس و امثال آن حمایت و پشتیبانی خود را نشان دهد. در روز ۸ ذی الحجه نیز می‌بینیم و می‌شنویم که حاجیان بعد از طوفان خانه خدا به عرفات رفته و یکی از اعمال که برائت از مشرکین است را انجام می‌دهند.

مقام معظم رهبری در بخشی از پیام حج در سال ۹۸ چنین می‌فرمایند:

«آنین برائت که به معنی بیزاری از همه بیرحمی‌ها و ستم‌ها و زشتی‌ها و فسادهای طواغیت هر زمان، و ایستادگی در برابر زورگویی و باج‌گیری مستکبران دوران‌ها است یکی از برکات‌حج و فرصتی برای ملت‌های مظلوم مسلمان است.»^۱

در این باره آیات متعددی است که به عنوان نمونه به یک آیه اشاره می‌شود؛

خداؤند متعال در سوره مبارکه توبه آیه ۳ می‌فرماید:

﴿أَنَّ اللَّهَ بِرِيءٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ وَرَسُولُهُ﴾؛ (خدا و رسولش از مشرکین بیزار هستند).

۱. خامنه‌ای، سید علی، پیام به حاجیان سال ۱۳۹۸.

در روایاتی که محل بحث ماست؛ می‌بینیم که مولای متقیان امیرالمؤمنین علی علیہ السلام در فرازی از وصیت نامه خود بعد از ضربت وارد کردن ابن ملجم ملعون؛ به فرزندانشان امام حسن و امام حسین علیهم السلام صراحتاً می‌فرماید:

«کُونَا لِظَّالِمٍ خَصْمًا وَ لِمُظْلُومٍ عَوْنًا»^۱

«یعنی بر شما واجب است که پیوسته با ظالم در ستیز و دشمنی باشید و از مظلوم حمایت کنید.»

فلذا یکی از مصاديق حمایت مظلوم در شرایط کنونی حضور در صحنه است چه ریشه قرآنی دارد؛ خداوند متعال در سوره مبارکه نساء آیه ۱۴۸ به این مطلب اشاره کرده است:

﴿لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرُ بِالسُّوءِ مِنَ الْقُولِ إِلَّا مَن ظَلِمَ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا عَلَيْهَا﴾

«خداوند بانگ برداشتن به بذریانی را دوست ندارد مگر

از کسی که بر او ظلم شده باشد و خداوند شنوا و دانست.»

حال چه کسی در شرایط فعلی مظلومتر از مردم فلسطین که از همه جوانب تحت محاصره صهیونیست‌ها قرار گرفته‌اند و نیاز به کسی دارند تا فریادهایشان را به گوش جهانیان برساند.

۵. کمک مالی و بشردوستانه

دیگر کاری که می‌توان به مردم فلسطین کمک کرده و کمی از دردهای آنها را التیام بخشید کمک‌های مالی و بشردوستانه است خداوند متعال می‌فرماید:

﴿لَكِنَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ جَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ وَأُولَئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾^۲

۱. سید رضی، *نهج البلاغه*، نامه ۴۷.

۲. سوره توبه: آیه ۸۸.

وظیفه شیعیان در قبال مردم مظلوم فلسطین با توجه به روایات

«پیامبر و کسانی که همراه پیامبر ایمان آوردند با اموال و جانهاشان در راه خدا جهاد کنند و همه نیکی‌ها برای آنهاست و آنها رستگارانند.»

همانگونه که در حوادث اخیر دیده می‌شود که گویا کمک‌هایی به دست مردم مظلوم فلسطین می‌رسد اما فاسد و تاریخ مصرف گذشته است گویا دشمن خود می‌داند که یکی از وظایف ما شیعیان و مسلمانان کمک مالی است و با پیش دستی به اسم کار نیک و خیر سعی در نابودی مردم مظلوم فلسطین داشته است.

در این باب نیز روایات متعددی وجود دارد که به برخی از مهم‌ترین آنها

اشاره می‌شود:

امیرالمؤمنین علی علیہ السلام راه سعادت و توشه آخرت را در دست‌گیری و نیکی به بندگان خدا بیان کرده و می‌فرمایند:

«طُوبى لِمَنْ أَحْسَنَ إِلَى الْعِبَادِ وَتَرَوَّدَ لِلْمَعَادِ»^۱

«خوشابه حال آنکه به بندگان خدا نیکی کند و برای آخرت خود زاد و توشه‌ای برگیرد.»

همان گونه که سعدی می‌گوید:

ره نیک مردان آزاده گیر
چون ایستاده‌ای دست افتاده گیر^۲

برخی از شیعیان می‌پندارد که نمی‌توانند صدقه دهند و بیم از کمی مال و ثروت

خود دارند در حالیکه پیامبر اکرم صلوات الله عليه و آله و سلم و عده داده‌اند و می‌فرمایند:

«ما نَقْصَ مَالٌ مِنْ صَدَقَةٍ قَطْ فَاعْطُوا وَ لَا تَجُنُّوا»^۳

«هیچ‌گاه مال انسان با صدقه کم نخواهد شد پس صدقه بدھید و ترس و هراسی نداشته باشید.»

۱. تعبیمی آمدی، عبدالواحد بن محمد، *غیرالحکم و دررالحکم*، ص ۴۳۰، ح ۵۹۵۵.

۲. سعدی، مصلح الدین، *بوستان سعدی*، ص ۲۷۲، باب دوم، بخش هفتم.

۳. نوری، حسین بن محمدنقی، *مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل*، ج ۷، ص ۱۵۳، ح ۷۸۸۹.

۶. کمک معنوی (دعا)

شاید کسی بگوید من هیچ یک از این شرایط و وظایف را نمی‌توانم انجام دهم گرچه این‌ها توجیهی بیش نخواهد بود اما در اینجا باید به فرازی از دعای کمیل اشاره کرد که امیر المؤمنین علی علیه السلام به کمیل می‌فرماید این‌گونه دعا کن:

«ارحم مَنْ رَأَى مَا لَهُ الرِّجاءُ وَ سَلِّحْهُ الْبُكَاءَ»^۱

«خدایا رحم کن بر کسی که سرمایه‌اش امید و سلاحش گریه و تضرع و دعاست.»

فلذا اگر هیچ کاری نمی‌توانیم بکنیم دعا می‌توان کرد همان‌طور که می‌بینیم در توصیه‌های مختلف از بزرگان نیز سفارش به دعا و صلوات و... برای مردم مظلوم فلسطین کرده‌اند همان‌طور که در «صحیفه سجادیه» می‌بینیم که امام سجاد علیه السلام دعا برای تقویت روحیه حمایت‌کنندگان و محافظان مرزاها و در مقابل تضعیف دشمن را از خداوند متعال مسأله داشتند که به دعای بیست و هفتم «صحیفه سجادیه» معروف است و همچنین دعای چهاردهم «صحیفه سجادیه» نیز درباره نجات از ظلم و ستم است که علما نیز سفارش به خواندن این دعاها برای مردم مظلوم فلسطین کرده‌اند.

علاوه بر این روایات متعددی به دست ما رسیده که خود دعایی است برای نجات مظلوم از دست ظالم؛ برای نمونه شخصی از شر ظالمی به امام صادق علیه السلام پناه برد حضرت به او فرمود این‌گونه دعا کن:

«يا ناصر المظلوم المبغى عليه إن كان فلان بن فلان ظلمنى و بى علىٰ
فابتله بَقَرْ لا تجُبرُه وَ بَلَاءٌ لَا تُسْتَرُه»^۲

«بگو: ای یاور ستمدیده! فلان کس بر من ستم کرده و تجاوز نموده او را به فقری جبران ناپذیر و بلایی آشکار گرفتار کن.»

۱۳۴

۱. قمی، شیخ عباس، *مفایع الجنان*، ج ۱، ص ۱۳۹، دعای کمیل.

۲. طبرسی، حسن بن فضل، *مکارم الاخلاق*، ج ۱، ص ۳۴۸.

وظیفه شیعیان در قبال مردم مظلوم فلسطین با توجه به روایات

بعد حضرت فرمود: هیچ مردی برای ظالم بر خود این دعا را سه بار نخواند
مگر این که آثار نکبت در چهره ظالم پدید آید و بعد به فقر گرفتار شود.
فلذا این نشان از اهمیت دعا نزد اهل‌بیت^{علیهم السلام} است که کیفیت دعا کردن را به
شخص مظلوم یاد می‌دهد.

آخرین کاری که می‌توان برای مردم فلسطین کرد کمک جانی است که در
موارد قبلی (کمک مالی) به آن اشاره شد که در سوره مبارکه توبه آیه ۸۸ جهاد را
مالی و جانی بیان کرد؛ یعنی آنهایی که می‌توانند در میدان نبرد حضور یابند و
شرایط به گونه‌ای است که می‌توانند از آنها دفاع کنند در آنجا حضور یافته و شر
این خبیثان و زورگویان را از ملت فلسطین کم کنند گرچه این کار وظیفه همگان
نبوده چرا که مقتضیات زمان در حال حاضر این را نمی‌طلبد اما برای برخی نیز
یک فرضیه الهی محسوب می‌شود.

نکته: این نوع جهاد که در اینجا مطرح می‌شود جهاد دفاعی است یعنی جهاد
برای دفع متجاوز از سلطه بر جان و ناموس که بر هر مکلفی واجب شرعی است.
همان‌گونه که امام خمینی^{تبریز} تنها راه نجات مردم مظلوم فلسطین را جهاد
می‌دانند و می‌فرمایند:

«پس از گردن نهادن به قوانین مقدسه اسلام هیچ امری واجب‌تر از
دفاع با جان و مال در راه سربلندی اسلام نمی‌باشد. هنگامی که می‌بینید
خون‌های برادران و خواهران بیگناه شما در سرزمین‌های مقدس فلسطین
جاریست و هنگامی که مشاهده می‌کنید که سرزمین‌های ما اشغال شده و
خانه‌هایمان به دست صهیونیست‌های تبهکار ویران گشته است در این
شرط جز ادامه جهاد راهی نیست و برهمه مسلمانان واجب است که
کمک‌های مادی و معنوی خود را در این پیکار مقدس بنمایند و خداوند

پشتیبان این اراده است»^۱

۱. امام خمینی، پیشین، ج ۲، ص ۱۹۹.

طبيعي است که اگر دفاع نشود در اين صورت يهوديان و اسرائيل جنایت کار بر مردم مظلوم فلسطين مسلط شده و خدا می داند در اين صورت چه بلاهایی که بر سر آنان می آورند؛ اهل بیت نیز به اين فريضه الهی توصيه کرده‌اند امير المؤمنین علی در بخشی از وصيت نامه خود می فرمایند:

«اللهُ اللَّهُ فِي الْجَهَادِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ وَأَسْتِنْهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ»^۱

«از خدا برسيد و با مال و جان و زبان خود در راه خدا مجاهدت نمایید.»

در روایت دیگری امام صادق جهاد در راه خدا را در کنار نماز اول وقت قرار داده و آنان را افضل اعمال بر می شمارند؛ فلذا هر یک از این وظایف فریضه‌ای الهی است که هر شخصی به فراخور شرایطش باید از مظلومین جهان حمایت کند کاري که انبیاء و اهل بیت در سیره عملی و قولی خود آن را عملی کرده‌اند.

۱۳۶

^۱. سید رضی، حسین بن موسی؛ *نهج البلاغه*، ص ۲۸۷، نامه ۴۷.

نتیجه گیری

مقام معظم رهبری می‌فرمایند: «امروز وضعیت در حال تغییر است. سرنوشت دیگری در منطقه حساس غرب آسیاست.»^۱

در این مقاله به این موضوع پرداخته شد که در دنیا امروز که ظلم‌هایی بر مردم مظلوم فلسطین وارد می‌شود وظیفه شیعیان چیست؟ که با توجه به روایات به مهم‌ترین آنها اشاره شد؛ از جمله:

حفظ وحدت اسلامی و تبیین جریانات و جنایات اسرائیل بر مردم مظلوم فلسطین و کمک‌های مالی و جانی و معنوی که با روایات در این زمینه به توضیح این موارد پرداخته شده است.

حاصل سخن اینکه تمامی مواردی که ذکر شد جهاد است یکی جهاد تبیین، دیگری جهاد مالی، دیگری جهاد دفاعی و از همه مهم‌تر آنچه لازم است که همه بیش از پیش به آن اهتمام ورزیم این است که هر کسی به اندازه توان خود قدمی یا قلمی برای این جریان برداشته تا بتوانیم کمکی به این مردم مظلوم کرده باشیم. ممکن است کسی یکی از این موارد گفته شده وظیفه و تکلیف او باشد و دیگری چند مورد بنا به موقعیت شخص بستگی دارد در نتیجه ما به این فریضه نیاز داریم تا راه رسیدن به ظهور را با انجام این فریضه هموار کرده و مسیر ایجاد تمدنی نوین و اسلامی را به وجود آوریم و قدمی برای ظهور منجی عالم بشریت برداریم تا با ظهور آن حضرت علیه السلام دیگر حق هیچ مظلومی پایمال نشده و هیچ ظالمی به خود این اجازه را ندهد که حق مظلومی را پایمال کند؛ إن شاء الله.

۱. خامنه‌ای، سید علی، پیام به حاجیان سال ۱۳۹۸، پایگاه دفتر حفظ و نشر آثار آیت الله خامنه‌ای علیه السلام، ۱۳۹۸/۵/۱۰. تاریخ مراجعه <https://farsi.khamenei.ir/messag-content>

منابع

قرآن کریم

۱. تمیمی آمدی، عبدالواحد بن محمد، *غیرالحکم و دررالحکم*، چ ۳، قم: دارالكتاب الاسلامي، ۱۳۹۹.
۲. خامنه‌ای، سید علی، پیام به حاجیان سال ۱۳۹۸، پایگاه دفتر حفظ و نشر آثار آیت‌الله خامنه‌ای عليه السلام.
<https://farsi.khamenei.ir/messag-content> . ۱۳۹۸/۵/۱۰ تاریخ مراجعته .
۳. خمینی، سید روح‌الله، *صحیفه امام*، ج ۲ و ۹، تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، ۱۳۸۹.
۴. سعدی، مصلح‌الدین، *بوستان سعدی*، چ ۴، تهران: ققنوس، ۱۳۷۲.
۵. سید رضی، حسین بن موسی، *نهج البلاعه*، ترجمه: حسین انصاریان، ج ۳، قم: آیین دانش، ۱۳۸۸.
۶. طبرسی، حسن بن فضل، *مکارم الاخلاق*، چ ۴، قم: الشریف الرضی، ۱۳۷۰.
۷. قمی، عباس، *مفایع الجنان*، تهران: نشر دانش پرور، ۱۳۹۵.
۸. کلینی، محمد بن یعقوب، *اصول کافی*، ج ۴، چ ۱۴، تهران: انتشارات اسوه، ۱۳۹۹.
۹. مقرم، عبدالرزاق، *مقتل مقرم*، چ ۹، قم: نشر نصایح، ۱۳۸۷.
۱۰. مکارم شیرازی، ناصر؛ با همکاری جمعی از نویسندگان، *تفسیر نمونه*؛ ج ۱۳، چ ۳۲، تهران: دارالكتاب الاسلامي، ۱۳۹۱.
۱۱. نوری، حسین بن محمدتقی، *مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل*، ج ۷، قم: مؤسسه آل‌البیت علیهم السلام، ۱۴۰۸ق.

۱۳۸

منابع